

Han har tegnet nogle af

CAMERATA ØRESUND

BAROKTOBER-FEST

BAROKMUSIK - FRISK FRA FAD!

TRE DAGE MED MUSIK OG ØL: Purcell, Dowland, Telemann, Vivaldi, Mozart m.m.

Medvirkende: Camerata Øresund, Peter Spissky, Morten Grove Frandsen, Johnny Teyssier, Mats Edén og Peter Tudvad.

25.-27. OKTOBER

KONCERTKIRKEN KØBENHAVN

billettero. www.camerataoresund.com

POLITIKEN FESTIVAL
1.-3. NOVEMBER 2019

VI SIDDER BARE HER SAMTALE & KONCERT

Læn dig tilbage, og lad dig omslutte af lyd og ord, når Jørgen Leth, Mikael Simpson og Frithjof Toksvig indtager Politiken Festival. Hvis der er nogen, som for alvor har været med til at sætte spoken word på dagsordenen i kongeriget Danmark, er det trioen bag albummet 'Vi sidder bare her'. Det første album blev til i 2008, da musikerne Frithjof Toksvig og Mikael Simpson interviewede Jørgen Leth om en række emner for derefter at sætte musik til og redigere i samtalerne. Med den konstellation af interessante navne blev det ikke overraskende omgående et indiskutabelt hit. Fem album senere turnerer de stadig, og vi glæder os til at slutte Politiken Festival i smukt selskab med trioen. Inden koncerten interviewer Politikens Bo Søndergaard de tre lydpoeter.

Søndag 3. november kl. 20.30-22

Pressen, Politikens Hus, Vester Voldgade 33, Porten Kbh. V

Pluspris 225 kr. Uden abonnement 250 kr.

Læs mere, og køb billet på politiken.dk/politikenfestival

Forbehold for trykfejl og udsolgt.

POLITIKEN

FÅ MERE AT TALE OM.

POLITIKEN.DK

Ny bog er den første biografi om den myreflittige arkitekt Hans Dahlerup Berthelsen. I 1920'erne og 1930'erne skabte han noget af sin tids mest solide baggrundsarkitektur og satte et varigt aftryk på hovedstaden. Det viser Leila Krogh i en solid bog om en overset arkitekt.

KARSTEN R.S. IFVERSEN

Leila Krogh: Hans Dahlerup Berthelsen. En arkitekt og hans bygherrer. Foto: Torben Eskerod. Forlaget Bogværket. 276 sider, 298 kroner.

Det var midt i en revolutionstid i byggeriet. Nye byggetekniker og stilarter stormede frem og ændrede måden, vi boede og arbejdede på, for altid. Hans Dahlerup Berthelsen blev født i 1881 og virkede fra 1916 til sin død i 1939. Fra barok historicisme over nyklassicisme til funktionalisme nåede han at blive påvirket af alle de nye vinde. Men mest imponerende er den vedholdende kvalitet i alt, hvad han lavede.

Kay Fisker, Mogens Lassen, Ivar Bentzen, Vilhelm Lauritzen og Arne Jacobsen er nogle af periodens store navne, som huskes gennem bøger og fredninger.

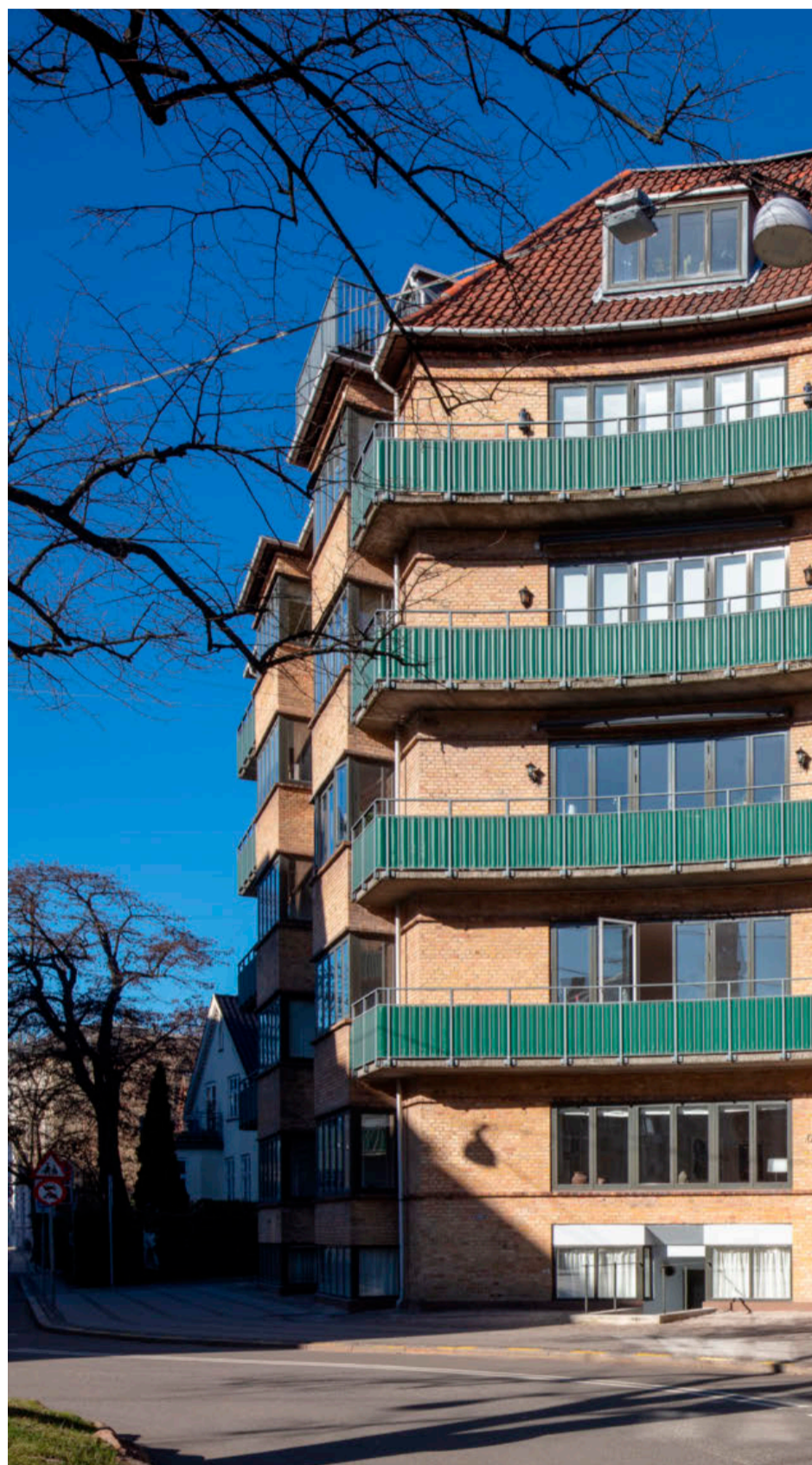
Sådan er det ikke med Hans Dahlerup Berthelsen.

Kun et enkelt af hans huse er fredet, Det Grønne Funkishus fra 1931 på Frederiksberg, der er originalt i sit stålskelet. Men mange flere fortjener udmærkelse og fremhævelse for deres solide kvaliteter, der måske bare ikke er helt så åbenlyst påfaldende eller kunstnerisk originale.

Gedigen arkitektur

Store erhvervsbygninger som Dagmarhus, som han lavede sammen med Christian Kampmann, er gedigne. De enorme lejlighedsbyggerier på Frederiksberg i Hostrups Have, Lindevangsgården og Grundtvigs Have står ikke helt tilbage for Kaj Fisker og C.F. Møllers værker fra samme tid. Og de topattraktive rækkehuse på Fuglebakken på Frederiksberg og Parkvænget i Hellerup er måske ikke med den artistiske detaljefiksering, som Arne Jacobsen kunne levere.

Men det er alt sammen gedigen baggrundsarkitektur lavet med en sikker hånd. Og med den enorme produktion og de mange stilarter er det påfaldende,

hvor konsistent hele Hans Dahlerup Berthelsens oeuvre er.

Og de otte hvide dobbelthuse på Emmanuel Olsens Vej fra 1933-35, hvor han selv flyttede ind, er Bauhaus-inspireret funktionalisme på niveau med tidens bedste.

Det er godt, det der

Kunsthistorikeren Leila Krogh har selv gennem mange år oplevet glæden ved at bo i et af hans rækkehuse ved Svanemøllen, skriver hun, og det har givet hende anledning til at dykke ned i denne hidtil ubeskrevne, men højst produktive arkitekt.

Det er blevet en bog, hvor jeg flere gange har måttet sande, at Berthelsen står bag en lang række byggerier, som jeg

sætter særlig højt i bybilledet. Nogle af dem, jeg har glædet mig over og tænkt: Det er godt, det der. Det er måden, han bearbejder en facade på med dybe relieffer, disponerer fladen og kerer sig om hvert vindue, hver indgangsdør og deres forhold til helheden. Det er en kunst, som de store fra netop denne periode havde særligt greb om, og i den henseende hører han til de store.

Udelukket fra A-holdet

Hvorfor var han så ikke med på A-holdet? Det giver Leila Krogh flere bud på. Han havde få, men velhavende bygherrer, især tømrermester Harald Simonsen, der blandt andet stod bag Hostrups Have, der med 700 lejligheder var sin tids største boligbyggeri, og murerme-

Københavns skønneste huse

ster G.C. Andersen. De holdt ham travlt beskæftiget, så han ikke som andre havde behov for at skabe støj omkring sit navn. På nær det grønne funkishus med stålskelet var han ikke den første med tekniske eller stilistiske nybrud. Væsentligt er nok, at han ikke havde taget afgang fra Kunstakademiet og derfor ikke var medlem af Arkitektforeningen. Der har muligvis været en standsmæssig udelukkelse – hans byggerier fik ikke omtale i fagtidsskriftet Arkitekten. Men han efterlod sig heller ingen skriftlige kilder, så det har været et arbejde for Leila Krogh overhovedet at opstøve biografisk materiale.

Til gengæld var han utrolig produktiv. Knap 50 større og mindre byggerier nåede han at lave, inden han døde, blot 57 år

gammel. I dag nyder mere end 4.500 husstande godt af hans indsats.

Bogen er i øvrigt velskrevet og klart disponeret, men billederne nyder ikke altid den fremme, bygningerne kunne fortjene. Torben Eskerods billeder får sjældent lov at fylde, de er uden mennesker og ofte taget i vinterhalvåret med mange skarpe skygger – måske for at bygningerne kan stå frem uden generende bladhang? Udtrykket virker til tider lidt søvnigt, det er ingen pragtbog, bare en solid dokumentation og på den måde i forlængelse af emnet.

Typen, man savner

Det er ikke kun arkitekttypen Hans Dahlerup Berthelsen, man kan savne i dag. Den solide håndværker, der kender til

AFRUNDET.

I dag nyder flere end 4.500 husstande godt af Hans Dahlerup Berthelsens indsats. Her er det lejlighedsbyggeriet Grundtvigs Have på Frederiksberg, hvor hjørnerne former sig efter pladsen med et stort træ i midten.

Foto: Torben Eskerod

byggeteknik og trækker sine erfaringer fra det ene byggeri til det andet. Det er også det nære samarbejde med enkelte bygherrer med store ambitioner om ikke blot at tjene penge, men også at skabe skønne huse for mennesker at bo i. Bygherrer, der ikke skal leve op til kunstige udvendige mål, men ser byggeriet som et mål i sig selv. Det var en tid, hvor arbejdskraften var billig, materialerne lokale og byggeriet baseret på håndarbejde.

For jeg vil hellere bo i ethvert af Hans Dahlerup Berthelsens byggerier end i nogle af vore dages pensionskassebyggerier, hvor arkitekten er blevet et udvendt vedhæng til en totalentreprenør.

karsten.ifversen@pol.dk

Teaterliste

Undergrunden

www.undergrunden.com
Bymidten 48, 3500 Værløse
kl.19.30
CARMEN
Den klassiske opera møder den autentiske spanske flamenco.

'U - teater for dig' på

Folketeatret

70 27 22 72
www.folketeatret.dk
Hippodromen, Nørregade 39,
1165 Kbh. K
kl. 15.30
Den sommer far blev homo

Betty Nansen Teatret

70 272 272
Frederiksberg Allé 57
1820 Frederiksberg C
Klokken 15.00
EN
SKÆRSOMMERNATS-
DRØM
♥♥♥♥♥ Pol. ★★★★★ JP
★★★★★ POV ★★★★★ Berl

Det Lille Teater

33 12 27 13
www.detlilleteater.dk
Kl. 13:30 & 15:00
Strids rim og remser
som teaterkoncert
4 - 10 år
Min Mormors Gebis
★★★★★ Cphculture.dk

Folketeatret

70 27 22 72
www.folketeatret.dk
Store Scene kl. 15.00
Skatteøen
Alle tiders
familieforestilling

Det Ny Teater

33 25 50 75
www.detnyteater.dk
Gammel Kongevej 29
Ons-tor 19.30. Fre. 20
Lør 15 & 20. Søn. 15
Spillemand
på en Tagryg
Musicalen der har alt
♥♥♥♥♥ Politiken

POLITIKENS FORHAL

Man-fre: 8.30-19
Lørdag: 10-14
Søndag: Lukket

Rådhuspladsen 37
1785 København V
Gratis adgang

Udstillinger,
artist talks, debatter,
performances m.m.